

פרשת ויצא

"וַיַּחְלֹם וְהִנֵּה סֹלֶם מֵצֵב אֲרָצָה וְרֵאשׁוֹ מִגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה וְהִנֵּה מַלְאָכָי אֵלָקִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ"
י"ב כ"ח

מה בפרשה

יעקב בורח מפני עשו אחיו המבקש לפגוע בו לאחר שקיבל במקומו את ברכת הבן הבכור. הוא יוצא במצוות אביו ואימו, אך איננו יודע מתי ישוב, ומתי יפגוש שוב את הוריו. מה חושב יעקב כאשר הוא יוצא לבדו אל דרך ארוכה ולא ידועה? יעקב יוצא מבאר שבע אל חרן, הנקראת גם פדן ארם, אזור מגורי משפחת אימו. היום חולף, הוא עדיין בדרכו, וכאשר שוקעת השמש יעקב עוצר לישון תחת כיפת השמיים. הוא לוקח מאבני המקום ושם אותן מתחת לראשו. יעקב שוקע בשינה וחולם חלום. בחלומו הוא רואה סולם הניצב בקרקע וראשו בשמיים, ועל הסולם מלאכים שעולים ויורדים בו. בזמן שיעקב ישן וחולם, התגלה אליו ה', וברך אותו שהארץ שעליה הוא שוכב תהיה שייכת לו ולזרעו שיהיה רב מאוד. ה' מבטיח ליעקב שישמור עליו במסעו ולא יעזוב אותו עד שישוב לארצו.

יעקב מתעורר מן השינה בהתרגשות רבה, אך גם בפחד. הוא מבין שהוא נמצא במקום מיוחד מאוד "בית אלוקים", "שער השמיים", והוא קורא למקום "בית אל". בבוקר, לפני שיעקב ממשיך בדרכו, הוא לוקח את האבנים שעליהן ישן ועושה מהן מצבה, המשמשת לו מזכרת לחלום שלחם ולהתגלות ה' לפניו. הוא נודר נדר, שאם הבטחת ה' תתממש, וישוב בשלום אל ביתו- מקום האבן יהיה לבית ה', והוא מתחייב להפריש לה' מעשר מכל רכושו. יעקב מגיע לחרן. ליד הבאר הוא פוגש נערה צעירה, רחל בת דודו. הוא נושק לה ומספר לה שהוא אחיין של אביה. יעקב מגיע לביתו של לָבֵן, אביהן של רחל ולאה וגר אצלו חודש ימים. יעקב מבקש מלבן לשאת את רחל בתו הצעירה בתמורה לעבודתו. לבן מרמה אותו ונותן לו להינשא קודם ללאה ורק לאחר מכן לרחל, ובתמורה עובד יעקב אצל לבן בעבור שתי בנותיו ארבע עשרה שנים. יעקב מקבל גם את בלהה וזלפה שפחותיהן. לאה בלהה וזלפה יולדות ילדים, ואילו רחל עקרה. יעקב אוהב את רחל יותר מלאה אך רחל מקנאה באחותה כי אין לה ילדים. לבסוף יולדת רחל את יוסף, וליעקב משפחה גדולה - אחד עשר בנים ובת. לאחר שנים ארוכות בבית לבן, יעקב מחליט לעזוב אותו והוא בורח ממנו עם כל משפחתו חזרה אל ארץ כנען.

מבט מקרוב

חלום - הפרשה פותחת בחלומו של יעקב שבו מופיע סולם המחבר בין שמים לארץ ומלאכים עולים ויורדים בו "סֹלֶם מֵצֵב אֲרָצָה וְרֵאשׁוֹ מִגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה..." (בראשית, כ"ח, י"ב). בחלום נגלה ה' ליעקב ומדבר עמו וגם מברך אותו. מה לדעתכם חש יעקב כשהתעורר מחלום שכזה? יעקב חולם חלום כאשר הוא בדרך לחרן, לארץ חדשה שאיננו מכיר. איך חלומו משפיע על המשך דרכו? האם אתם זוכרים חלומות שחלמתם? אילו חלומות יש לכם לעתיד הקרוב או הרחוק?

הידעת?

יעקב הזיז בכוחות עצמו את האבן שכסתה את פתחה של הבאר. היא שומרת על ניקיון מי הבאר ונקראת 'גולל' כיון שגוללים אותה (מגלגלים), וכך ניתן לשאוב מים מן הבאר.

מילה בפרשה

"מראשותיו"-

מְרֵאשׁוֹת "וַיִּשֶׂם מְרֵאשׁוֹתָיו..."
הַמְקוֹם בַּמָּטָה שֶׁעָלָיו מְנִיחַ הַשׁוֹכֵב אֶת רֵאשׁוֹ (לְהַבְדִּיל מִן "מְרַגְלוֹת" - מְקוֹם הַרְגָּלִים).

שיר לפרשה

מלאך מסולם יעקב

חידה

בפרשתנו מתוארת פגישתם של יעקב ורחל על פי הבאר. פגישה שמובילה לנישואין והקמת משפחה. בפרשות הקודמות קראנו על פגישה נוספת, אך מעט שונה התרחשה ליד באר. האם אתם זוכרים מי היו הדמויות?
(טלטלו סטלטא טחא)